

Besøg på Corlate og Poiana Mare

Et skoleeksempel på omgivelsernes betydning for udvikling af det enkelte menneske

Af Lise From

I forbindelse med et par dages besøg i Rumænien medio maj var der mulighed for at besøge et par af de institutioner, hvorfra Det Europæiske Hus i sin tid medvirkede til, at flere hundrede børn blev flyttet, bl.a. fordi disse institutioner og personalet var særdeles uegnede til at yde børnene den omsorg og behandling som de havde og fortsat har brug for.

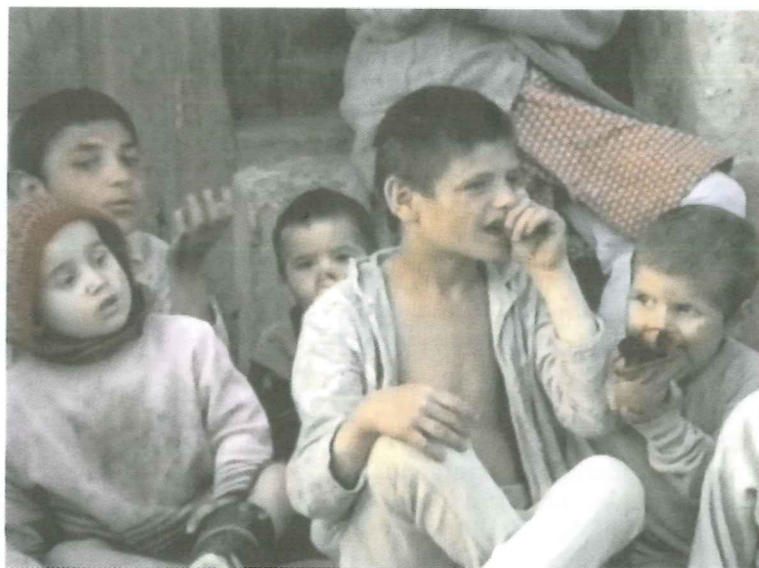

Foto: Børn på Corlate for 10 år siden. Institutionen blev lukket i 1994 på grund af de frygtelige forhold. For et par år siden åbnede Corlate igen - nu for unge over 18 år, som man ikke har andre tilbud til. Og så er det man kan spørge: hvad er det egentlig, der sker ...?

Med os på turen havde vi bl.a. Nikolai og Sandru, to stærkt spastiske brødre der, indtil DEH "fandt dem" medio 1990'erne, havde tilbragt deres første 14-15 år sammen i samme seng, hvor ingen talte med dem og behandlingen nødtørftig. Det skal tilføjes, at de ved gensynet absolut ikke noget ønske om at blive på Corlate, hvilket de meget tydeligt gav udtryk for.

Corlate ligger, som det også gjorde dengang, mange kilometer ud af en støvet grusvej i en lille landsby, hvor institutionen stort set er indbygernes eksistensmulighed. Meget idyllisk, men bestemt ikke et lokalsamfund, der byder på muligheder for de aktiviteter som unge i vore dage efterspørger og har behov for, hvis de skal have mu-

lighed for at udvikle sig til aktive og selvstændige samfundsborgere. Og unge mennesker i Rumænien er i den sammenhæng ikke anderledes end danske unge.

Corlate ligner stort set sig selv, bortset fra at der for nylig er blevet renoveret og indlagt centralvarme.

Institutionen, der tidligere husede 100 beboere, er i

dag af de ansvarlige myndigheder godkendt til at huse 65 beboere i alderen 18 - 46 år (dog 2 på 17 år). I begyndelsen af 2003 blev Statens Handicap-inspektorat nedlagt og beboerne blev re-visited. Institutionen hører nu under sundhedsministeriet.

44% af de nuværende beboere har certifikat som handicappede, hvoraf de 25% er alvorligt fysisk og psykisk handicappede, mens resten er af mere

social karakter, dvs. stærkt præget af en opvækst med manglende behandling og omsorg. De fleste af dem er åndssvage - et handicap, der i Rumænien henhører under psykiatrien. Det indtryk man får af de unge er mildest talt snavset og laset.

Forfængelighed som vi kender det fra unge generelt er tilsyneladende et ukendt fænomen her. Ifølge det nye reglement skal nye beboere have certifikat som handicappede, og de fleste regner man med, skal være på Corlate resten af livet, direktøren kan kun erindre om 2 drenge der har fået job udenfor institutionen og et par af pigerne, der er blevet gift.

I den stue vi får forevist kan vi konstatere, at der på ca. 25m² står 5 senge, og uden mulighed for selv den mindste smule privatliv.

Ifølge institutionens direktør er personalenormeringen på 38 stillinger, men ikke alle er besat. Der er ansat 1 læge

Foto: Nicolai lå sammen med Sandru i sin seng på Corlate i 14 år.

Besøg på Corlate og Poiana Mare - fortsat fra forsiden

og 1 sygeplejerske, men om 1 måned kommer der én yderligere.

En af sygeplejerskerne varetager socialrådgiverarbejdet, men det er vanskeligt at få kvalificeret personale pga. den isolerede beliggenhed.

Institutionen har følgende beskæftigelsesmuligheder: Systue, der f. eks. kunne levere sengetøj til Camin Spital (pleje-hospital med 250 beboere) i Craiova. Landbrug på 6 ha jord, med 60 grise og dyrkning af grøntsager til eget forbrug. Planer om en workshop, men institutionen råder ikke maskiner til træ.

Endvidere er der planer om, i et nedlagt badehus i udkanten af landsbyen, at indrette et bofællesskab for 6 af de bedst fungerende unge.

Nogle aktivitetsprojekter siges at være sat i gang, men det blev ikke rigtigt konkretiseret. Et af problemerne er, at institutionen ikke råder over f.eks. en minibus eller anden form for bil, og hvis man skal på tur med beboerne må man evt. leje en bus.

Direktøren nævner, at man bl.a. har været til fodboldkamp m. 50.000 tilskuere i Craiova, ligesom man også tager til markeder o. lign. aktiviteter i omegnen.

Flertallet af beboerne er i weekenden (vi var på besøg en lørdag) ude og arbejde i landsbyen, så det var ikke alle vi havde lejlighed til at hilse på. Men det var ret nedslående at møde nogle af de "gamle bekendte" (de dårligste?), der på grund af weekenden ikke havde andre aktivitetsmuligheder end at snakke med gæsterne.

Udvælgelsen af unge, der i sin tid kom ind under DEH var helt tilfældig (og vi havde ikke

økonomisk mulighed for at tage dem alle med), så det kunne ligeså godt have været dem, der var de "gamle bekendte" vi nu mødte. En meget klar dokumentation for, omgivelsernes betydning for hvorledes et menneske udvikler sig.

Budgettet for 2003 er anslået til 100.000 EUR.

Det svarer til ca. 3,9 milliarder Lei. (Eller 750.000 kr). Beløbene er baseret på det aktuelle personale, men vil blive højere med en fuld bemanding.

Altså ca. 1000 kr per måned per ung.

Til sammenligning koster det ca. 75% af dette beløb (per ung)

at have de unge i bofællesskaber og beskæftigelse i "vort" projekt.

Og så til det psykiatriske hospital

Derefter gik turen til det psykiatriske hospital Poiana Mare, der ligger lige så isoleret som Corlate og stort set eneste eksistensmulighed for landsbyens beboere.

Det psykiatriske hospital, der i dag rummer 800 indlagte personer. Stedet er en gammel kaserne med pavillonbyggeri og rummer således også fængsel, der i dag fungerer som en lukket afdeling.

Det synlige tegn på, at der er tale om et hospital er, at patienterne går klædt i pyjamas døgnet rundt, til forskel fra personalet, der som regel går rundt iført en slags badekåbe i noget blå eller rødbrunt filtagtig stof. Vi kom imidlertid ikke længere end til porten, idet en tilkaldt læge ikke ville lade os gå rundt på området, når vi ikke i forvejen havde indhentet besøgstilladelse. En sådan skal man have fra ministeriet, fordi der har været så mange negative omtaler..

Men også her mødte

vi "en gammel" bekendt Nananah, der er midt i 30'erne. Sidst vi havde set hende var på Camin Spital inde i Craiova. Vi fik fortalt, at der ville man ikke længere have hende, fordi hun gik på værtshus og drak øl og var sammen med mænd.

Foto: Lise med to af de unge - Aurel og Costel - da de var i praktik i Danmark i 2002. De kunne lige så vel have været et par af de unge på Corlate i dag.

Nananah var én af dem, der ligeså godt kunne have været fulgt med DEH, men altså ikke fik den mulighed. Til trods for en meget tydelig genkendelse (sglæde?) kunne vi heller ikke få tilladelse til at besøge hende inde på området.

Derudover talte vi lidt med en ældre mand, der med stor stolthed

**Det Europæiske Hus
ville gerne være med til
at kunne skabe et
udviklingsprojekt
for Corlate.**

bar en medalje, som vi fik forevist. Han fortalte, at han var gift, og pga. krigen havde været i fængsel.

Jeg synes ellers, jeg efterhånden burde være blevet lidt mere hærdet, men det er svært at få disse indtryk væk fra nethinden.

Indtryk der med al tydelighed understreger, hvor vigtigt det er, at også DEH fortsætter sit arbejde med at forbedre muligheder og vilkår for de mange udstødte mennesker, der fortsat er i dagens Rumænien.

Foto: Nicolai og Sandu med Aurel i deres bofællesskab i Craiova. Langt fra Corlate.

Sommerferie aktiviteter 2003

Det er sommerferie i Danmark og Europa. En tid som de fleste mennesker ser hen til som en afslappende og fri tid fra det daglige arbejde. Men det gælder ikke alle. For mange er sommerferien ikke noget særligt. Det gælder fortsat blot om at overleve i dagligdagen.

Det Europæiske Hus har gennem mange år forsøgt at give børn og unge en mulighed for, at sommerferien blev en oplevelse og opladning til resten af året. Helt tilbage i midten af 1990'erne have vi 2-300 sommerferiebørn i Danmark, men efterhånden som børnene er blevet til unge har det været sværere og sværere at bevare relationerne mellem de danske feriefamilier og de unge. Og det koster også en del penge at have et rumænsk "feriebarn" på besøg. Bare rejse og forsikring er dyrt.

Der er dog nogle familier tilbage, og den 16. juni kom de første 5 børn til Danmark og deres familier. Det er dem, der skal være her i næsten tre måneder. I midten af juli kommer yderligere en halv snes ungerumænere, der er på ferie i tre uger.

Desuden håber vi at kunne være med til at lave nogle sommerferieaktiviteter i Rumænien sammen med nogle af vore engelske samarbejdspartner.

Støtte fra tipsmidlerne

Som noget nyt ser det ud til, at DEH også har fået bevilget støtte til at gennemføre to nye typer af ferieaktiviteter:

- børn og mødre i Minsk

Krisecentret i Belarus, som DEH har været med til at etablere, vil

kunne tilbyde nogle af de børn og mødre, som er i centret, mulighed for at komme ud i et feriehus og opleve freden, varmen og afslapningen på landet. Noget som de fleste af dem måske aldrig har prøvet før. Og som de helt sikkert har god brug for i deres kritiske situation, hvor de er ved at bryde med et liv af vold og misbrug.

- fysisk handicappede unge fra Danmark og Rumænien

Sammen med Egmont Højskolen er vi ved at finde ud af de praktiske muligheder for at gennemføre en fælles "lejr" i Rumænien. Her er det ikke bare ferie, men også det mellemmenneskelige samvær og udveksling af livserfaringer, der kommer til at stå i centrum. Den rumænske handicapforening i Craiova er lokal organisator sammen med kontoret i Craiova.

Referat fra generalforsamlingen 22. maj 2003

Generalforsamlingen afholdt på foreningens adresse Uraniavej 5.

1. Valg af dirigent

Lene Petersen (LP) valgtes til dirigent. LP konstaterede at generalforsamlingen var indkaldt i overensstemmelse med vedtægterne.

2. Formandens beretning

Den skriftlige beretning udsendt i HusInformation nr. 2/2003 blev refereret. Som en del af beretningen fortalte de projektansvarlige om aktiviteterne i de respektive projekter:

Lene Petersen fortalte om arbejdet i Belarus med krisecentret og det nye Danida projekt med støtte til lokale NGO'er i Hviderusland. Lene nævnte herunder, at der i Belarus er ønske om krisecenter for mænd, der er behov for "noget" for børn p. g.a. mange enlige forældre og stort akut misbrug. I forbindelse med de vanskelige vilkår der er for arbejdet i Belarus nævnte Lene, at EU har lagt landet på is - al donorhjælp er pt stoppet. Til illustration af de svære sociale vilkår nævnte Lene en by (udenfor Minsk) med 10.000 indbyggere, hvoraf ca.

1000 personer ifølge Røde Kors har AIDS.

Anse Leroy fortalte om arbejde med klubhusene i Albanien, Rumænien og Kosovo, Makedonien. Klubhusene i Kosovo og Makedonien er etableret i samarbejde med WHO, der er meget aktive i dette område.

Følg med i arbejdet på www.europeanhouse.org

Anna Serafin fortalte at hun i samarbejde med Anse Leroy er ved at etablere en ungdomspension, DORMUS EUROPA, i Rølen, hvor unge sindslidende efter færdigbehandling på hospitalet kan efterbehandles med henblik på at de kan vende tilbage til samfundet til en mere uafhængig tilværelse. Generelt er der ikke noget der hedder efterbehandling i Polen, så det er en ny form for socialt arbejde der introduceres med etablering af ungdomspensionen.

Lise From fortalte om arbejdet med Caminante projektet i Craiova, Rumænien og understregede bl.a. det vigtige i, at de unge sikres uddannelse og optræning til arbejdsmarkedet, således at de på længere sigt kan leve en mere uafhængig

og selvstændig tilværelse på arbejdsmarkedet - og ikke social pension.

Sven Gudman fortalte kort om perspektiverne for et videre arbejde med ungdomsfængslet i Bulgarien. SG fortalte om samarbejde med Polen i forbindelse med en konkurrence om ikke at øve vold (tæve) de unge ved anholdelse. Nævner som eksempel en 13-årig, der for at få kontakt med systemet, spiste en pakke søm. Han blev anbragt på øverste etage i fængslet, hvor man bedst kunne passe på ham. Sædvanen er, at de der opfører sig bedst anbringes i stueetagen, mens de "slemme" anbringes på øverste etage. "Vinderen" af konkurrencen får en tur af 14 dages varighed til Danmark i efteråret. Kontakten til Bulgarien fortsætter.

Formandens beretning godkendt.

3. Foreningens årsregnskab 2002

Det reviderede regnskab, der i hovedtal var gengivet i HusInformation nr. 2/2003, blev forelagt generalforsamlingen og gennemgået i forhold til de enkelte budgetpunkter.

Regnskabet 2002 godkendt.

Det Europæiske Hus
The European House

Det Europæiske Hus
Uraniavej 5 - 1878 Frederiksberg C

Telefon: 3324 3720
Fax: 3324 3726
E-mail: post@europeanhouse.org

Giro 424-6608
BG-Bank - reg. 0258 kt. 25800063686

www.europeanhouse.org

Redaktør af dette nummer: Henrik Haubro

Generalforsamlingen 2003

(fortsat fra side 3)

4. Foreningens budget 2003 og fastsættelse af kontingent

Budget 2003 blev forelagt og drøftet. Bl.a. at omsætningen for projekter ikke indgår i budgettet, som alene indbefatter forventet resultat af projekterne.

Budget 2003 godkendt.
Kontingent vedtaget fastholdt på 150 kr.

5. Behandling af indkomne forslag

Der var ikke indkommet forslag. Beslutning om formålsændring på generalforsamlingen 2002 konfirmeret og er endeligt gældende.

6. Valg af 7-9 bestyrelsesmedlemmer

Bestyrelsen blev genvalgt uden afstemning - 6 medlemmer. Ingen andre kandidater ønskedes opstillet. Desuden fastholdes bemyndigelsen til bestyrelsen om at optage op til 9 medlemmer.

7. Valg af 1 intern revisor og 1 revisorsuppleant for denne samt valg af en ekstern statsautoriseret revisor.

Den nuværende interne revisor Bent Svendsen at han er syg og derfor ikke ønskede at opstille. Revisorsuppleant Marianne Nielsen valgt og indtræder i stedet som intern revisor. Bestyrelsen bemyndiget til at finde revisorsuppleant.

Statsautoriseret revisor Ebbe Ravn, Næstved, blev genvalgt.

8. Debat om foreningens virke

Der var en livlig drøftelse af DEH's virksomhed og en række idéer til større aktivitet blev vendt. Bl.a.

- Der var megen ros til foreningens nye informationsfolder og nyhedsbrev, som blev foreslået husstandsomdelt for at skaffe yderligere medlemmer

☐ Tilbud om foredrag/fortælling om foreningens aktiviteter i Lions, Rotary, plejehjem mv.

☐ Tøjindsamling mhp. salg til firma i Holland, således at midlerne kunne gå til projektarbejdet

Endvidere blev det også diskuteret hvorledes de ansvarlige for de enkelte projekter kunne drage nytte af hinandens erfaringer, idet de vanskeligheder der dukker op undervejs i projekterne tilsyneladende har mange lighedspunkter i de lande, hvor DEH arbejder, ligesom det nyttige i at benytte sig af de kontaktmuligheder som foreningens medlemmer og bestyrelse har også blev drøftet.

9. Eventuelt

Intet

Efter generalforsamlingen holdt bestyrelsesmedlem Knud-Erik Sæbroe foredrag om tidlig forebyggelse af alkoholmisbrug. Foredraget, der var baseret på KES's forskning, var særdeles inspirerende og understregede vigtigheden af tidlige forebyggelse af alkoholmisbrug. KES's forskning dokumenterer, at mange børn allerede i 6-8 års alderen ved hvad alkohol er, og mange i 12 års alderen har smagt en eller anden form for alkohol.

Referent

Lise From/29. maj 2003

(Kan også læses på hjemmesiden)

Krisecentret i Minsk arbejder støt videre...

To nye projekter sættes i gang: Rusland og Baltikum

Med Frederiksborg amt som leder skal DEH være med til at gennemføre to projekter i efteråret 2003 med to amter i Rusland, Litauen og Letland. Egentlig ville vi gerne have haft deltagelse fra Belarus og Polen med i projekterne, men det kunne ikke nå at falde på plads inden fristen.

Begge projekter går ud på at skabe et netværkssamarbejde på over grænserne. Det ene projekt handler om krisecentre for kvinder og det andet om unge sindslidendes udslusning fra psykiatrisk hospital.

Det er korte projekter, støttet af Amtsrådsforeningen og Udenrigsministeriet i Danmark. De skal være færdige ved udgangen af 2003.

Sammen med Frederiksborg amt håber DEH, at projekterne også kan være med til at styrke samarbejdet mellem danske organisationer og amterne i forhold til indsatsen med vore nabolande omkring Østersøen. Lene Petersen bliver tovholder for DEH, med Henrik Sparre-Ulrich fra Frederiksborg amt som projektleder. Læs mere på hjemmesiden.